

จุฬสารนิติศาสตร์

ปีที่ 17 ฉบับที่ 1 เดือนธันวาคม 2566 (ประจำปีการศึกษา 2566)

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Faculty Of Law Huachiew Chalermprakiet University

01

ปัญหาเพื่อนบ้าน

จากการใช้สิทธิเกินส่วน

02

กาแฟห้ามกินกับอะไร

ยาคุม วิตามิน กินพร้อมกาแฟได้ไหม
หรือไม่ควรกินคู่กับอะไรบ้าง

03

คลองโคกขาม

สายน้ำเขียวแห่งเมืองสาครบุรี
ตำนานพันท้ายนรสิงห์ จากละครพรหมลิขิต

ภาพกิจกรรม

ติดป้ายแบบนี้

ฟ้องได้ไหม?

ปัญหาเพื่อนบ้าน

จากการใช้สิทธิเกินส่วน

เมื่อไม่นานมานี้เราอาจจะได้เห็นข่าวว่าโกดังเก็บของข้างคอนโดแห่งหนึ่งติดป้ายผ้าเป็นรูปนากแล้วเพื่อให้คนที่อยู่อาศัยบนคอนโดเห็น เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างคอนโดแต่ยังไม่ได้รับการชดใช้ ก็เกิดคำถามขึ้นว่าเราสามารถติดป้ายที่รบกวนสายตา และจิตใจของเพื่อนบ้านอย่างนี้ในบ้านเราได้หรือไม่ วันนี้ผมจึงอยากจะชวนผู้อ่านมาคุยกันในเรื่องนี้นัก

การใช้สิทธิเกินส่วนคืออะไร

ก่อนที่เราจะไปว่ากันเรื่องการใช้สิทธิเกินส่วน อันดับแรกต้องเข้าใจหลักกฎหมายว่าด้วยเรื่องละเมิดซึ่งเป็นพื้นฐานกันก่อน เรื่องละเมิดนี้กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 420 ซึ่งบัญญัติไว้แบบนี้

“มาตรา 420 ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี แก่อนามก็ดี แก่เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น”

ว่ากันว่าง่าย ๆ ก็คือ การกระทำโดยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่มีสิทธิ แล้วทำให้เกิดความเสียหายต่อคนอื่น ถือเป็นละเมิด ต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ที่เสียหายนั้น”

หลักการทั่วไปของการละเมิดคือการกระทำโดยไม่มีสิทธิ ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา 420 ข้างต้น แต่ว่ามีละเมิดอีกแบบหนึ่งที่กฎหมายกำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 421 ซึ่งบัญญัติไว้แบบนี้

“มาตรา 421 การใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะทำให้เกิดเสียหายแก่บุคคลอื่นนั้น ท่านว่าเป็นการอันมิชอบด้วยกฎหมาย”

โดยปกติแล้ว การใช้สิทธิของตนเองเป็นเรื่องที่ถูกต้องตามกฎหมาย ถึงแม้บางกรณีจะทำให้คนอื่นเดือดร้อนบ้างก็ตาม แต่กรณีที่การใช้สิทธินั้นทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือนร้อนเกินควร เกินปกติ หรือเป็นการใช้สิทธิโดยจงใจทำให้ผู้อื่นเสียหาย ก็ถือว่าเป็นการละเมิดตามมาตรา 421 นี้ ซึ่งทางกฎหมายเรียกกันว่าใช้สิทธิเกินส่วน ก็เป็นเรื่องที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

ตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกาเกี่ยวกับการใช้สิทธิเกินส่วน

1. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 780/2538 จำเลยเป็นเจ้าของรวมในที่ดินแปลงหนึ่งร่วมกับโจทก์ ถึงแม้จะมีสิทธิใช้ที่ดินในฐานะเจ้าของรวม แต่จำเลยปลูกบ้านคร่อมทางที่โจทก์ใช้เป็นปกติ ถือเป็นการใช้สิทธิในทางที่ขัดกับเจ้าของรวมคนอื่น แล้วยังเป็นการใช้สิทธิที่มีแต่จะเกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นตามมาตรา 421 ด้วย

2. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7271/2560 แม้การยื่นคำร้องต่าง ๆ ในชั้นขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดของจำเลยที่ 1 จะเป็นการใช้สิทธิตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ แต่พฤติการณ์ของจำเลยถือว่าเป็นการประวิงเวลา และจำเลยที่ 1 ยังคงได้รับค่าเช่าจากอาคารพิพาทตลอดมาในระหว่างที่พิพาทกันในชั้นขายทอดตลาด แสดงว่าจำเลยที่ 1 มิได้มีเจตนาใช้สิทธิโดยสุจริต จึงเป็นการใช้สิทธิที่มีแต่จะทำให้เสียหายแก่โจทก์ ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา 421

3. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1992/2538 ผู้กระทำหรือผู้ใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นอันเป็นละเมิดตามมาตรา 421 ต้องมีเจตนาหรือจงใจกลั่นแกล้งโดยมุ่งประสงค์ให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นฝ่ายเดียวด้วย เมื่อโจทก์ติดตั้งป้ายโฆษณาบนดาดฟ้าตึกแถวของตนได้ จำเลยย่อมมีสิทธิติดตั้งป้ายโฆษณาบนดาดฟ้าตึกแถวที่ตนเช่าได้เช่นกัน โดยไม่ต้องคำนึงว่าฝ่ายใดติดตั้งก่อน เมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยจงใจกลั่นแกล้งโจทก์ แม้ป้ายโฆษณาของจำเลยจะอยู่ใกล้และบังป้ายโฆษณาของโจทก์บ้างก็ไม่เป็นละเมิด

สรุปหลักการสำคัญได้อย่างหนึ่งจากคำพิพากษาศาลฎีกาเหล่านี้ก็คือ การใช้สิทธิเกินส่วนนี้ผู้กระทำต้องมีเจตนาไม่สุจริตจงใจสร้างความเสียหายให้แก่ผู้อื่นด้วย

กรณีตามข่าวติดป้ายที่รบกวนสายตาและจิตใจของเพื่อนบ้าน

มาถึงกรณีที่เป็นข่าว คือ เจ้าของโกดังสินค้านำป้ายขนาดใหญ่เป็นภาพหน้าผี ภาพน่ากลัวต่าง ๆ ติดไว้ที่หลังคาเพื่อให้คอนโดที่อยู่ติดกันเห็นได้จากด้านบน เนื่องจากมีปัญหาระหว่างกันมาก่อน โดยช่วงที่คอนโดก่อสร้างทำให้โกดังนั้นเสียหาย และยังตกลงเรื่องค่าเสียหายกันไม่ได้ อยู่ระหว่างดำเนินคดีกันในศาล นอกจากนั้นยังมีการแขวนป้ายตำหนิการกระทำของคอนโดด้วย ซึ่งส่วนป้ายที่เป็นข้อความนี้เจ้าของคอนโดได้ดำเนินคดีหมิ่นประมาทด้วย ซึ่งในบทความนี้เราจะไม่พูดถึงเรื่องนี้ แต่จะมาคุยกันเฉพาะเรื่องป้ายที่เป็นภาพผี ภาพน่ากลัว ที่ไม่มีข้อความกัน ถึงแม้ว่าการติดป้ายใด ๆ บนอาคารของตนเองนั้น ย่อมเป็นสิทธิตามกฎหมาย แต่กรณีนี้น่าจะเรียกว่าเห็นเจตนาของเจ้าของโกดังได้อย่างชัดเจนเลยว่า จงใจสร้างความหวาดกลัว สร้างทัศนียภาพที่ไม่ดีแก่ผู้อยู่อาศัยบนคอนโดเพื่อเป็นการตอบโต้ที่ทำให้อาคารของตนเองเสียหาย และตัวเจ้าของโกดังเองก็ไม่ได้รับประโยชน์ใดจากการติดป้ายแบบนี้เลยด้วย เรียกว่ามีแต่ทำให้คนอื่นเสียหาย แต่ตัวเองก็ไม่ได้รับประโยชน์อะไรเลยด้วย จึงน่าจะเป็นกรณีที่ตรงตามตัวบทกฎหมายและคำพิพากษาศาลฎีกาข้างต้น คือเป็นการใช้สิทธิเกินส่วน ใช้สิทธิของตนโดยจงใจให้บุคคลอื่นได้รับความเสียหาย ถือเป็นละเมิด เจ้าของคอนโดสามารถฟ้องให้รื้อถอนป้ายออกไป และเรียกค่าเสียหายได้

เจ้าของโกดังจริงฟ้องเรียกค่าเสียหายได้

หากมองจากมุมมองเจ้าของโกดังแล้ว การที่คอนโดก่อสร้างแล้วส่งผลกระทบต่อโกดังเสียหาย ก็เป็นเรื่องที่มีกฎหมายคุ้มครองอยู่แล้ว สามารถฟ้องเรียกค่าเสียหาย หรือกระทั่งให้ศาลมีคำสั่งหยุดการก่อสร้างไว้ชั่วคราวได้ด้วยในบางกรณี และยังมีช่องทางร้องเรียนกับหน่วยงานที่ควบคุมงานก่อสร้าง เช่น สำนักงานเขตหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้ามาตรวจสอบหรือมีคำสั่งระงับการก่อสร้างได้ด้วย เพียงแต่ช่องทางเหล่านี้อาจต้องใช้เวลาดำเนินการ และมีค่าใช้จ่ายในกรณีฟ้องคดีแพ่งต่อศาล ทำให้ผู้เสียหายอาจรู้สึกที่ไม่ทันใจไปบ้าง

เรื่องใช้สิทธิเกินส่วนนี้เราอาจเทียบเคียงกับเรื่องอื่น ๆ ที่พบในชีวิตประจำวันได้อีกครับ เช่น กรณีข้างบ้านสร้างเสียงหรือกลิ่นรบกวน หรือทำให้เกิดทัศนียภาพที่ไม่ดีอยู่ภายในบริเวณบ้านของตนเอง นอกจากกฎหมายที่เกี่ยวกับความสะอาดเรียบร้อยของบ้านเมือง ซึ่งมีสำนักงานเขต หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควบคุม หรือบางกรณีก็เป็นความผิดลหุโทษตามประมวลกฎหมายอาญาแล้ว ก็ยังถือเป็นการใช้สิทธิเกินส่วนตามมาตรา 421 ข้างต้นนี้ด้วย ผู้ที่ได้รับผลกระทบสามารถฟ้องคดีแพ่งเพื่อให้หยุดกระทำ และเรียกค่าเสียหายได้ด้วย

ขอบคุณรูปประกอบจากเฟสบุ๊ก Kantaphat Non

เขียนโดย ปกรณ์ อุ่นศิริสกุล กรรมการผู้จัดการ บริษัท ลอว์ แอนด์ เอควิตี้ จำกัด

ที่มา : <https://www.ddproperty.com/>

กาแฟห้ามกินกับอะไร

ยาคุม วิตามิน กินพร้อมกาแฟได้ไหม

หรือไม่ควรกินคู่กับอะไรบ้าง

กาแฟห้ามกินกับอะไร เป็นอีกหนึ่งในประเด็นอาหารที่ห้ามกินคู่กัน ซึ่งมักจะวนเวียนอยู่ในชีวิตเรื่อย ๆ เพราะยืนพื้นอยู่กับความเป็นอยู่ของเรา และวันนี้ก็ถึงคิวของกาแฟ เครื่องดื่มแก้วโปรดของหลาย ๆ คนกันแล้วค่ะ คนที่ดื่มกาแฟเป็นประจำ มีความติดคาเฟอีนในกาแฟ มาลองดูซิว่า ถ้ากินอาหาร วิตามินหรือยา พร้อมกับกาแฟ จะมีฤทธิ์แสดงต่อกันไหม

กาแฟไม่ควรกินคู่อาหารประเภทไหน

สำหรับคนที่ดื่มกาแฟเป็นประจำจนเคยชิน อาจเผลอดื่มกาแฟคู่กับอาหารบางชนิด ที่จริง ๆ แล้วไม่แนะนำให้รับประทานคู่กัน ดังนี้

1

■ อาหารที่มีธาตุเหล็ก

เราไม่ควรดื่มกาแฟพร้อมกับกินอาหารที่มีธาตุเหล็ก เพราะสารแทนนินในกาแฟจะทำให้การดูดซึมธาตุเหล็กที่ไม่ใช่ฮีม เช่น ธาตุเหล็กที่ได้จากอาหารประเภทพืชผัก ข้าว ถั่วเมล็ดแห้ง ไข่แดง หรือนม ลดลงมาก หากต้องการให้ร่างกายดูดซึมธาตุเหล็กได้ดีขึ้น แนะนำให้กินอาหารที่มีวิตามินซีสูงและวิตามินเอสูงคู่กัน เช่น ผลไม้รสเปรี้ยว มะละกอ มะม่วงสุก ไข่ ฟักทอง เป็นต้น

2

■ แอลกอฮอล์

กาแฟกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ไม่ควรกินคู่กัน เนื่องจากทั้งกาแฟและแอลกอฮอล์มีฤทธิ์กระตุ้นการทำงานของหัวใจ ฤทธิ์ขับปัสสาวะ ซึ่งหากกินพร้อมกันจะยิ่งเสริมฤทธิ์ดังกล่าวมากขึ้นได้ อีกทั้งอาจทำให้ยิ่งเมามายหนักกว่าเดิมอีกด้วย

นอกจากนี้จากข้อมูลงานวิจัยของ Wake Forest University School of Medicine ก็พบว่าคนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พร้อมกับเครื่องดื่มกาแฟอื่น ไม่ว่าจะดื่มในเวลาใกล้เคียงกัน หรือดื่มแบบสลับสลับผสมเครื่องดื่มชูกำลัง กาแฟดำ คาลัว ก็มีอัตราการเสี่ยงเกิดอุบัติเหตุจากฤทธิ์ของเหล้ามากกว่าคนที่ดื่มแบบไม่ผสม

กาแฟไม่ควรกินคู่กับยาหรือวิตามินอะไรบ้าง

นอกจากอาหารและเครื่องดื่ม ยังมีวิตามินและยาบางชนิดที่ไม่ควรกินร่วมกับกาแฟ เพราะอาจก่อให้เกิดผลข้างเคียงบางประการ ยกตัวอย่างเช่น

1

■ แคลเซียมในรูปแบบอาหารเสริม

คนที่คิดจะรับประทานอาหารเสริมแคลเซียมเพื่อทดแทนแคลเซียมที่ขาดหายไป แต่ดันดื่มกาแฟไปพร้อมกับแคลเซียม อาจได้แคลเซียมเข้าสู่ร่างกายน้อยกว่าปริมาณที่ควรจะได้ เนื่องจากคาเฟอีนในกาแฟจะไปขัดขวางการดูดซึมแคลเซียมของร่างกาย อีกทั้งมีฤทธิ์ขับปัสสาวะทำให้ปัสสาวะเยอะกว่าเดิม ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการขับแคลเซียม

ดังนั้นถ้ากำลังกินแคลเซียมในรูปแบบอาหารเสริมอยู่แนะนำให้รับประทานแคลเซียมตอนท้องว่าง และควรเว้นห่างจากกาแฟอย่างน้อย 2 ชั่วโมงนะคะ เลี่ยงการกินกาแฟพร้อมแคลเซียมจะดีกว่า

2

■ วิตามินชนิดต่าง ๆ

โดยเฉพาะวิตามินชนิดที่ละลายในน้ำ เช่น วิตามินบี วิตามินบีรวม วิตามินซี ซึ่งหากกินกับกาแฟ ก็อาจทำให้วิตามินที่กินเสริมเข้าไปถูกขับออกมาทางปัสสาวะได้เร็วและมากขึ้นได้ เพราะคาเฟอีนในกาแฟก็มีฤทธิ์ขับปัสสาวะอยู่แล้ว หลังดื่มกาแฟแล้วจึงมักรู้สึกปวดปัสสาวะบ่อย ๆ นั่นเอง

หรือในส่วนของวิตามินที่ละลายในไขมัน เช่น วิตามินดี ก็ไม่ควรกินพร้อมกับกาแฟหรือเครื่องดื่มคาเฟอีนเช่นกัน เนื่องจากคาเฟอีนอาจไปยับยั้งการดูดซึมวิตามินดีของร่างกายได้ ดังนั้นหากจะกินวิตามินใด ๆ แนะนำให้กินคู่กับน้ำเปล่าดีกว่า

3

■ ยาคูมกำเนิด

กาแฟกับยาคูมกำเนิดหรือยาคูมฉุกฉินเป็นสิ่งที่ไม่ควรกินคู่กัน เนื่องจากยาคูมกำเนิดอาจออกฤทธิ์ให้ร่างกายขับคาเฟอีนออกไปได้ช้ากว่าเดิม ทำให้คาเฟอีนจากกาแฟอยู่ในร่างกายได้นานขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้มีอาการข้างเคียงจากคาเฟอีนมากขึ้นตามไปด้วย โดยอาการข้างเคียงที่ว่าก้ขึ้นอยู่กับความไวต่อคาเฟอีนของแต่ละคนนะคะ เช่น บางคนอาจมีอาการตื่นตัวมากขึ้น ใจสั่น ปวดหัวมากขึ้น นอนไม่หลับ หรือหัวใจเต้นเร็วได้ ดังนั้นหากต้องการกินยาคูมกำเนิดก็ควรกินคู่กับน้ำเปล่าจะดีที่สุด

4

■ ยาขยายหลอดเลือด

ยาขยายหลอดเลือด เช่น ยา Theophylline ที่ใช้รักษาโรคทางเดินหายใจ เช่น โรคถุงลมปอดอุดกั้นเรื้อรัง และโรคหอบหืด ไม่ควรกินคู่กับกาแฟหรือเครื่องดื่มและอาหารที่มีคาเฟอีนนะคะ เนื่องจากทั้งคาเฟอีนและตัวยาชนิดนี้มีฤทธิ์กระตุ้นหัวใจ เพิ่มการตื่นตัวของร่างกาย หากกินคู่กันอาจยิ่งเสริมความรุนแรงของผลข้างเคียงให้มากขึ้นได้ และอาจส่งผลให้เกิดอาการใจสั่น หัวใจเต้นผิดจังหวะ

5

■ ยาในกลุ่มต้านเชื้อรา

ยาต้านเชื้อรา เช่น ยาฟลูโคนาโซล (Fluconazole) หรืออีกชื่อว่า ไดฟลูแคน (Diflucan) อาจไปขัดขวางการขับคาเฟอีนออกจากร่างกาย ซึ่งอาจทำให้ฤทธิ์คาเฟอีนตกค้างอยู่ในร่างกายนานขึ้น จึงเพิ่มความเสี่ยงได้รับผลข้างเคียงจากคาเฟอีนได้มากขึ้นตามไปด้วย

6

■ ยารักษาโรคเบาหวาน

คาเฟอีนส่งผลต่อระดับน้ำตาลในเลือดได้ทั้งแบบทำให้เพิ่มขึ้นหรือลดลง ส่วนยารักษาโรคเบาหวานส่วนใหญ่จะส่งผลให้ระดับน้ำตาลในเลือดลดลงอยู่แล้ว ดังนั้นการดื่มกาแฟร่วมกับยาเบาหวานก็อาจทำให้ประสิทธิภาพของยารักษาโรคเบาหวานเปลี่ยนแปลงไป ฉะนั้นใครที่ต้องกินยารักษาโรคเบาหวานอยู่ก็ควรระมัดระวังการดื่มกาแฟด้วยนะคะ

7

■ ยารักษาจังหวะการเต้นของหัวใจผิดปกติ หรือการปวดเรื้อรัง

ยาแม็กซิลีทีน (Mexiletine) หรือยาที่ใช้รักษาจังหวะการเต้นของหัวใจที่ผิดปกติ และเป็นยาระงับอาการปวดเรื้อรัง หากกินพร้อมกับกาแฟก็อาจทำให้อุณหภูมิของคาเฟอีนอยู่ในร่างกายได้นานขึ้น เสี่ยงให้มีอาการจากผลของคาเฟอีนมากขึ้น เช่น อาจทำให้อ่อนหลับยาก หัวใจเต้นเร็ว วิตกกังวล เป็นต้น

นอกจากนี้ไม่ว่าจะกาแฟ ชา ชาเขียว โกโก้ หรือเครื่องดื่มที่มีคาเฟอีนชนิดอื่น ๆ อย่างเครื่องดื่มชูกำลัง น้ำอัดลม ก็ไม่ควรดื่มพร้อมกับยารักษาโรคใด ๆ นะคะ เพราะคาเฟอีนในเครื่องดื่มเหล่านี้อาจส่งผลเสียทำให้เกิดอาการใจสั่น ปวดหัว คลื่นไส้ อาเจียน หรือมีผลต่อปริมาณยาที่ร่างกายได้รับ เช่น ความสามารถในการดูดซึมยาลดลง ไม่ได้ผลการรักษาที่ควรได้ หรืออาจเพิ่มความเสี่ยงการเกิดพิษจากยา เป็นต้น ดังนั้นควรกินยากับน้ำเปล่าจะดีที่สุด หรือถ้าต้องการดื่มกาแฟก็ควรเว้นระยะห่างจากการรับประทานยาไปสัก 2-4 ชั่วโมงจะดีกว่า

อย่างไรก็ดี สำหรับผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ไม่มีความเสี่ยงต่อโรคเรื้อรังหรือโรคอันตรายใด ๆ การดื่มกาแฟในปริมาณที่พอเหมาะ คือ ไม่เกินวันละ 200-400 มิลลิกรัม หรือกะปริมาณคาเฟอีนโดยคำนวณง่าย ๆ ก็จะได้กาแฟไม่เกิน 4 แก้ว หรือน้ำอัดลมไม่เกิน 10 กระป๋อง หรือเครื่องดื่มชูกำลังไม่เกิน 2 ขวด โดยประมาณ และดื่มเรื่อย ๆ ตลอดวัน ไม่ได้อันตรายเดียว ก็ถือว่ายังอยู่ในเกณฑ์ที่ปลอดภัย เพราะร่างกายเราจะสามารถขับคาเฟอีนออกทางปัสสาวะได้เอง อ้อ ! แล้วก็อย่าลืมเช็คให้ดีกว่ากาแฟไม่ควรกินคู่กับอะไร ตามที่เราได้กล่าวไปข้างต้นด้วยนะคะ

ขอบคุณข้อมูลจาก : สำนักโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (1), (2),

เฟซบุ๊ก Anti-Fake News Center Thailand, โรงพยาบาลเปาโล, prevention.com, mdlinx.com, webmd.com

ที่มา : <https://health.kapook.com/view265065.html>

๑ ออเจ้า ?
รู้หรือไม่?

คลองโคกขาม

สายน้ำเขียวแห่งเมืองสาครบุรี ตำนานพันท้ายนรสิงห์
จากละครพรหมลิขิต

พรหมลิขิต

LOVE DESTINY 2

จันทร์-พุธ 20.30 น.

คลองโคกขาม

ปัจจุบันอยู่บริเวณ **สาครบุรี** หรือ **จังหวัดสมุทรสาคร**
เดิมเป็นคลองที่คดเคี้ยว ชาวบ้านเดินทางลำบาก จนพระเจ้าเสือ
มีพระราชดำริให้ขุดคลองลัดตรง และสำเร็จในรัชสมัยพระเจ้าท้ายสระ
พระองค์จึงตั้งชื่อให้ว่า **คลองสนามชัย** หรือ **“คลองมหาชัย”** นั่นเอง

ดูทีวี
กค33

ดูมือถือ
กค3Plus

Ch3 Thailand

ในขณะที่ละคร **พรหมลิขิต** กำลังเข้าสู่ช่วงเข้มข้น มีฉากหนึ่งในละครยอดฮิตดังกล่าวได้พูดถึงพระเจ้าท้ายสระพาน้องชาย และข้าราชการล่องเรือไปสำรวจ **คลองโคกขาม** ที่เมืองสาครบุรี เพื่อขุดขยายเส้นทาง ซึ่งคือจังหวัด**สมุทรสาคร** ในปัจจุบัน ซึ่งนอกจากจะปรากฏในละคร **พรหมลิขิต** แล้ว **คลองโคกขาม** สายน้ำที่พาดผ่านเมืองสมุทรสาครยังเป็นที่ตั้งของศาลพันท้ายนรสิงห์ อีกด้วย วันนี้เราจะพาทุกคนไปรู้จักกับ **คลองโคกขาม** และ **ตำนานพันท้ายนรสิงห์** ข้าหลวงผู้ซื่อสัตย์ มั่นคง ยอมเสียสละชีวิต โดยไม่ยอมเสียพระราชประเพณี

คลองโคกขาม

คลองโคกขาม สมุทรสาคร

ประวัติคลองโคกขาม

คลองโคกขาม เป็นลำคลองที่มีต้นไม้ขึ้นปกคลุมโดยรอบ มีความคดเคี้ยวและน้ำไหลเชี่ยว มีความสำคัญอย่างมากในประวัติศาสตร์รัชสมัยสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ 8 (พระเจ้าเสือ) กษัตริย์แห่งอาณาจักรอยุธยา พระองค์ได้เสด็จประพาสปากน้ำเมืองสาครบุรีเมื่อปี พ.ศ. 2247 ด้วยเรือพระที่นั่งเอกชัย ล่องลงมาตามแม่น้ำเจ้าพระยาถึงบางกอก พันคลองลัดบางกอก เข้าคลองบางกอกใหญ่ (แม่น้ำเจ้าพระยาเดิม) ออกคลองด่าน คลองสนามชัยถึงคลองโคกขาม พระราชพงศาวดารกรุงสยามฉบับบริติช มิวเซียมได้กล่าวถึงเหตุการณ์ตอนนีไว้ว่า ใน พ.ศ. 2246-2252 ครั้งที่สมเด็จพระเจ้าเสือ เสด็จโดยเรือพระที่นั่งเอกไชย จะไปประพาสเพื่อทรงเบ็ด ปากน้ำเมืองสาครบุรี ขณะเรือพระที่นั่งถึงตำบลโคกขาม ซึ่งเป็นคลองคดเคี้ยว และมีกระแสน้ำเชี่ยวกราก **พันท้ายนรสิงห์** ซึ่งถือท้ายเรือพระที่นั่งมิสามารถตัดแก้ไขได้ทัน ทำให้หัวเรือพระที่นั่งชนกิ่งไม้ใหญ่หักตกลงไปในน้ำพันท้ายนรสิงห์รู้ว่าความผิดครั้งนี้มีโทษถึงประหารชีวิตตามโบราณราชประเพณี ที่กำหนดว่า “ถ้าผู้ใดถือท้ายเรือพระที่นั่งให้หัวเรือพระที่นั่งหัก ผู้นั้นถึงมรณะโทษให้ตัดศีรษะเสีย”

พันท้ายนรสิงห์จึงกราบบังคมทูลพระเจ้าเสือให้ประหารชีวิตตามกฎหมายแต่พระเจ้าเสือทรงพิจารณาเห็นว่าอุบัติเหตุครั้งนี้เป็นการสุดวิสัยมิใช่ความประมาท จึงพระราชทานอภัยโทษให้ ซึ่งพันท้ายนรสิงห์ก็ยังยืนยันขอให้ตัดศีรษะตนเพื่อรักษาขนบธรรมเนียมในพระราชกำหนดกฎหมาย เป็นการป้องกันมิให้ผู้ใดครหาตีเตียนพระเจ้าอยู่หัวได้ว่า ทรงละเลยพระราชกำหนดของแผ่นดิน และเพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่างสืบไป

“พระราชอาญาเป็นล้นเกล้าฯ ของพระกรุณาโปรดให้ทำที่นี้สูงประมาณเพียงตา

แล้วจงตัดเอาศีรษะข้าพระพุทธเจ้ากับศีรษะเรือพระที่นั่ง ซึ่งหักตกลงน้ำไปนั้นขึ้นบวงสรวงไว้ด้วยกันนี้”

พระเจ้าเสือ จึงโปรดให้ฝายทั้งปวงขึ้นมูลดินเป็นรูปพันท้ายนรสิงห์ แล้วให้ตัดศีรษะรูปดินนั้นเพื่อเป็นการทดแทนกัน แต่พันท้ายนรสิงห์ยังบังคมกราบทูลยืนยันขอให้ประหารตน แม้พระเจ้าเสือจะทรงอาลัยรักน้ำใจพันท้ายนรสิงห์เพียงใด ก็ทรงจำฝืนพระทัยปฏิบัติตามพระราชกำหนด ดำรัสสั่งให้เพชฌฆาตประหารพันท้ายนรสิงห์ แล้วโปรดให้ตั้งศาลสูงประมาณเพียงต่านำศีรษะพันท้ายนรสิงห์กับหัวเรือพระที่นั่งเอกไชยซึ่งหักนั้นขึ้นพลีกรรมไว้ด้วยกันบน**ศาลพันท้ายนรสิงห์** (ปัจจุบันตั้งอยู่บริเวณตำบลพันท้ายนรสิงห์ อำเภอเมืองสมุทรสาคร) เพื่อเป็นการรำลึกถึงพันท้ายนรสิงห์ข้าหลวงเดิมซึ่งเป็นคนซื่อสัตย์ มั่นคง ยอมเสียสละชีวิตโดยไม่ยอมเสียพระราชประเพณี

อย่างไรก็ตาม ตำนานของพันท้ายนรสิงห์ ยังคงเป็นที่ถกเถียงกันของนักประวัติศาสตร์ว่า เป็นบุคคลที่มีตัวตนอยู่จริงหรือไม่ โดยเรื่องพันท้ายนรสิงห์ มีบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรครั้งแรกในพระราชพงศาวดารฉบับบริติชมิวเซียม โดยเป็นฉบับที่ชำระในสมัยรัชกาลที่ 1 กล่าวคือ พันท้ายนรสิงห์ ปรากฏในพระราชพงศาวดารฉบับชำระสมัยต้นรัตนโกสินทร์แต่ไม่มีในพระราชพงศาวดารฉบับสมัยอยุธยา และไม่ได้ระบุรายละเอียดครอบครัวหรือประวัติความเป็นมา ดังที่ปรากฏในละครหรือภาพยนตร์แต่อย่างใด

การขุดคลองโคกขามในสมัยพระเจ้าเสือ จนแล้วเสร็จในสมัยสมเด็จพระเจ้าท้ายสระ

พระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา บันทึกไว้ว่า สมเด็จพระเจ้าเสือมีพระราชดำริว่า คลองโคกขามนั้นคดเคี้ยวนัก คนทั้งปวงจะเดินเรือเข้าออกยาก ต้องอ้อมวงไปไกลกันดารนัก ควรให้ขุดคลองลัดเสียให้ตรงจึงจะชวย แล้วมีพระราชโองการตรัสสั่ง สมุหนายกให้เกณฑ์เลกหัวเมืองได้ 30,000 ไปขุดคลองโคกขาม และให้ขุดลัดให้ตรงตลอดไป โดยลิกหกศอก ปากคลองกว้างแปดวา พื้นคลองกว้างห้าวา และให้พระราชสงครามเป็นแม่กองคุมพลหัวเมืองทั้งปวงขุดคลองจนแล้วเสร็จดุจพระราชกำหนด

แม้จะเกณฑ์กำลังคนถึง 30,000 คน จากเมืองนนทบุรี เมืองราชบุรี และเมืองสมุทรปราการ เริ่มขุดในปี พ.ศ. 2248 จนสิ้นรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าเสือ ในปี พ.ศ. 2251 ก็ยังไม่เสร็จ การจึงค้างมาในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าท้ายสระ เมื่อปี พ.ศ. 2264 เสด็จประพาสปากอ่าวสาครบุรี เห็นคลองนั้นขุดยังไม่แล้วเสร็จค้างอยู่ จึงตรัสสั่งให้พระราชสงครามเป็นนายกอง ให้เกณฑ์คนหัวเมืองปากใต้ แปดหัวเมือง ได้คนสามหมื่นเศษสี่หมื่นไปขุดคลองมหาไชย จึงให้ฝรั่งเศษสองกลองแก้ว ดูให้ตรงปากคลอง ปักกรวยเป็นสำคัญทางไกล 340 เส้น คลองมหาไชยขุดเชื่อมคลองด้านขุดตรงเป็นแนว ตั้งแต่หน้าวัดเสม็ดดำ เขตบางขุนเทียน ไปบรรจบแม่น้ำท่าจีน ที่บริเวณ หน้าศาลหลักเมืองในปัจจุบันใช้เวลาขุดเพียงสองเดือนเศษก็แล้วเสร็จ เมื่อขุดเสร็จจึงได้พระราชทานนามว่า **คลองสนามไชย** ต่อมาเปลี่ยนเป็น **คลองมหาชัย** แต่บางที่ชาวบ้านก็เรียกว่า **คลองถ่าน** และที่ปากคลองมหาชัยติดกับคลองโคกขามจะมี ศาลพันท้ายนรสิงห์อีกศาลหนึ่ง

ศาลพันท้ายนรสิงห์ ปากคลองโคกขาม

ศาลพันท้ายนรสิงห์ ตั้งอยู่บริเวณปากคลองโคกขาม หมู่ 7 ตำบลพันท้ายนรสิงห์ อำเภอเมืองสมุทรสาคร ต่อมาชาวบ้านในชุมชนได้แกะสลักพันท้ายนรสิงห์ทำจากไม้จันทน์หอมชิ้นไว้ที่ศาลเพียงตา ซึ่งปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลพันท้ายนรสิงห์ได้จัดสร้างศาลเป็นอาคารคอนกรีต ผนังเป็นลายไทย นางองค์พ่อพันท้ายนรสิงห์ตั้งประทับไว้ตรงกลางให้ประชาชน ทั้งภายนอกและภายในชุมชน มาสักการบูชา ต่อมามูลนิธิพันท้ายนรสิงห์ คณะกรรมการศาลปากคลองโคกขามกำหนดจัดงานในวันขึ้น 3 ค่ำเดือน 4 ของทุกปี เพื่อเป็นการรำลึกถึงความกล้าหาญ ความซื่อสัตย์ และความจงรักภักดี ความเสียสละเพื่อรักษากฎมณเฑียรบาลของพันท้ายนรสิงห์ และเพื่อให้ประชาชน เยาวชน ได้เรียนรู้ถึงประวัติความเป็นมาของตำบลพันท้ายนรสิงห์

คลองโคกขาม ที่เที่ยวสมุทรสาคร เป็นคลองที่มีประวัติศาสตร์มาอย่างยาวนาน ตั้งแต่สมัยพระเจ้าเสือ กษัตริย์แห่งอาณาจักรอยุธยา ปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และศิลปะวิทยาการ ริมคลองเป็นป่าชายเลน มีศาลพันท้ายนรสิงห์อยู่บริเวณข้าง ๆ ใครที่กำลังมองหาที่เที่ยวใกล้กรุงเทพฯ ก็ลองแวะไปกันได้นะ

ภาพกิจกรรม

● วันที่ 3 พฤศจิกายน 2566 คณะนิเทศศาสตร์จัดโครงการ “นิเทศศาสตร์ จิตอาสา”

ซึ่งนักศึกษาชั้นปีที่ 1 - 4 ร่วมมือร่วมใจกันปรับปรุงห้องศาลจำลอง โดยการทาสีห้องใหม่ และจัดห้องให้เป็นระเบียบเรียบร้อย

● วันที่ 8 พฤศจิกายน 2566 คณะนิเทศศาสตร์ จัดโครงการศึกษาดูงานที่ศาลจังหวัดชลบุรี

ภาพกิจกรรม

● วันอาทิตย์ที่ 12 พฤศจิกายน 2566 จัดโครงการ Congratulation ประจำปีการศึกษา 2566

เพื่อเป็นการแสดงความยินดีกับที่บัณฑิตทั้งภาคปกติ และภาคสมทบที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2565 จำนวน 125 คน

● ขอแสดงความยินดีกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ การประกวดชุดรีไซเคิลในงานสืบสานประเพณีลอยกระทง

ประจำปีการศึกษา 2566 ณ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในวันที่ 16 พฤศจิกายน 2566

โดยเป็นการนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วมาประยุกต์ให้เกิดเป็นชิ้นงานที่สร้างสรรค์

▶ บทบรรณาธิการ

จุลสารนิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นจุลสารเพื่อการประชาสัมพันธ์คณะนิติศาสตร์ เผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมายและกิจกรรมของนักศึกษาที่ได้เข้าร่วม อันจะเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาวิชากฎหมาย รวมทั้งบุคคลทั่วไปที่ต้องการได้รับความรู้กฎหมายเพิ่มเติม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจุลสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ และให้บริการความรู้ด้านกฎหมายไปพร้อมกัน

บรรณาธิการ

▶ ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ

ผศ.นิก สุนทรธัย

▶ บรรณาธิการ

อาจารย์ศรินทร์พร ธารมัติ

▶ กองบรรณาธิการ

ผศ.ธนาชัย สุนทรอนันต์ชัย

ผศ.ดร.วุฒิชัย เต็งพงศธร

อาจารย์วุฒิพงศ์ พัวพัน

อาจารย์พีธ พิमानพรหม

อาจารย์อิทธิกุล เชี่ยวชาญ

อาจารย์นันทนภาฤทธิ พูลลาภ

นางวราภรณ์ แจ่มแจ่ม

นางอิสรา วงษ์ดี

ประธานนักศึกษาทุกชั้นปี

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

18/18 ถนนเทพรัตน์ (บางนา-ตราด) อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ 10540

โทร 02-312-6300 -79 ต่อ 1689, 1690 โทรสาร 02-312-6419